

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **MUDr. M. G.**, bytom v B., zastúpenej JUDr. J. G., advokátom so sídlom v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o **starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 7Sd/194/2007-16 z 18. apríla 2008, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2008, č.k. 7Sd/194/2007-16, **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. z 12. septembra 2007 **z r u š u j e** a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z 12. septembra 2007 - ktorým podľa § 1 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o starobný dôchodok z dôvodu, že nakoľko ku dňu rozhodovania o tejto žiadosti je vo výkone služby ako príslušníčka Policajného zboru

Slovenskej republiky (ďalej len „Policajného zboru SR“), zákon č. 461/2003 Z.z. sa na ňu nevzťahuje - a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil so závermi odporkyne, že na navrhovateľku, ktorá je od 1. júla 1999 príslušníčkou Policajného zboru SR a ktorej služobný pomer stále trvá, sa zákon č. 461/2003 Z.z. nevzťahuje. Na námietku navrhovateľky, že nespĺňa podmienky pre priznanie výsluhového dôchodku podľa osobitných predpisov, nakoľko je v služobnom pomere 8 rokov a podmienkou pri priznaní dôchodku je trvanie služobného pomeru najmenej v dĺžke 15 rokov, krajský súd nemohol prihliadať, lebo pri posudzovaní nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia príslušníka ozbrojených zložiek SR, na ktorých sa vzťahujú osobitné predpisy o sociálnom zabezpečení je rozhodujúca skutočnosť, či služobný pomer žiadateľa o dávku trvá (aj priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zák. č. 328/2002 Z.z.) sa viaže na podmienku skončenia služobného pomeru) a taktiež nie je možné pri rozhodovaní o dávke vychádzať z predpokladu, či určitá podmienka (dĺžka služobného pomeru) bude splnená alebo nie, naviac, keď jej splnenie v budúcnosti nie je vylúčené.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá ako odvolací dôvod uviedla, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. písm. f/ O.s.p.) Zdôraznila, že ku dňu podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku spĺňala všetky podmienky na jeho priznanie v zmysle § 65 ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého mala odporkyňa túto žiadosť posudzovať. Podľa názoru navrhovateľky, podstatnou okolnosťou je, že v čase podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku až do súčasnosti je poistencom v zmysle zák.č. 461/2003 Z.z. a ž do tohto momentu je dôchodkovo poistená, pričom v zmysle § 60 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. sa za obdobie dôchodkového poistenia považuje aj obdobie výkonu služby policajta. Navrhovateľka uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že poistenie jej vzniklo a trvalo z pracovnoprávneho pomeru zamestnanca v zmysle § 20 zák.č. 461/2003 Z.z., je potrebné ju považovať podľa ust. 6 ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z. za poistenca pre účely dôchodkového zabezpečenia v zmysle zák.č. 461/2003 Z.z. Podľa názoru navrhovateľky ust. § 1 ods.3 zák.č. 461/2003 Z.z. nebráni tomu, aby mohol byť priznaný nárok na starobný dôchodok, pretože zák.č. 461/2003 Z.z. sa nevzťahuje na nároky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia upraveného zák.č. 328/2002 Z.z, podľa ktorého na o priznanie nároku na výsluhový dôchodok

nepožiadala, pričom ani naň v zmysle príslušných ustanovení nemá v súčasnosti nárok. Navrhovateľka taktiež poukázala na skutočnosť, že zák.č. 461/2003 Z.z. v ust. § 6 ods. 3 zakazuje akúkoľvek formu diskriminácie vo vzťahu k sociálnemu zabezpečeniu. Podľa jej názoru, výklad odporkyne a súdu prvého stupňa o nemožnosti priznať jej starobný dôchodok (napriek skutočnosti, že splnila zákonom stanovené podmienky a má zákonný nárok na starobný dôchodok) s poukazom na jej terajšie povolanie (služobný pomer príslušníka Policajného zboru SR) je výrazne diskriminačný a nezaručuje jej rovnaké zaobchádzanie v otázkach sociálneho poistenia. V tejto súvislosti poukázala na to, že aj Ústava Slovenskej republiky zaručuje v čl. 12 rovnosť v právach pre všetkých. Podľa názoru navrhovateľky v jej prípade nemožno hovoriť o rovnosti, nakoľko je diskriminovaná pre jej súčasné postavenie (jej zamestnanie). Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne z 12. septembra 2007 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhla, aby odvolací súd uložil odporkyňi povinnosť nahradiť jej trovy konania, ktoré v rámci odvolania nešpecifikovala, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

V posudzovanej veci je nespornou skutočnosťou, že navrhovateľka je príslušníčkou Policajného zboru SR od 1. júla 1999 a jej služobný pomer trvá.

Z podkladov administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľka si 3. septembra 2007 uplatnila u odporkyne nárok na starobný dôchodok, ktorý žiadala priznať od 2. januára 2007.

Podľa § 65 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. (v znení platnom a účinnom v čase podania jej žiadosti) poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 6 písm. b/ cit. zákona žene, ktorá vychovala dve deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2012 dovŕšila vek 55 rokov sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 55 rokov sa pripočíta v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov.

Navrhovateľka, ktorá sa narodila 16. apríla 1950 a vychovala dve deti, dôchodkový vek v zmysle citovaného zákonného ustanovenia dovŕšila 16. októbra 2006.

Podľa § 6 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

Navrhovateľka bola od 1. septembra 1965 do 30.6.1999 (vrátane štúdia na strednej a na vysokej škole) nepretržite dôchodkovo poistená v civilnom zamestnaní, t.j. po dobu 33 rokov a 6 mesiacov.

S poukazom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že navrhovateľka ku dňu podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku, všetky zákonom požadované podmienky v zmysle cit. ustanovenia § 65 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. splnila.

Odporkyňa žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku zamietla, pričom argumentovala aplikáciou ustanovenia § 1 ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorého sa tento zákon nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, colníkov (ďalej len „policajt“), príslušníkov ozbrojených síl, ktorí vykonávajú profesionálnu službu v ozbrojených silách (ďalej len „profesionálny vojak“), a vojakov, ktorí sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravovali na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách (ďalej len „vojak prípravnej služby“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Ako už bolo vyššie uvedené, navrhovateľka je príslušníčkou Policajného zboru SR od 1. júla 1999 a jej služobný pomer trvá.

Podľa § 38 zák.č. 328/2002 Z.z. nárok na výsluhový dôchodok má policajt, ktorému sa skončil služobný pomer a ktorého služobný pomer trval najmenej 15 rokov.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľka, ktorá je v súčasnosti platiteľkou poistného na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného predpisu (zák.č. 328/2002 Z.z.), podmienky pre priznanie nároku na výsluhový dôchodok nespĺňa, pričom treba zdôrazniť, že jeho priznania sa ani nedomáhala. V prípade, že v budúcnosti navrhovateľka výsluhové zabezpečenie nezíska v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, alebo ak by nebolo poistné zhodnotenú na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu, Útvár sociálneho zabezpečenia je povinný v súlade s § 141 ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z. previesť Sociálnej poisťovni poistné zaplatené na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného predpisu.

Odvolací súd na rozdiel od krajského súdu dospel k záveru, že citované ustanovenie § 1 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. nebráni tomu, aby navrhovateľke - ktorá splnila všetky zákonom požadované podmienky, pričom nežiadala zhodnotiť v tomto konaní dobu služobného pomeru a ani príjmy dosiahnuté za jeho trvania - mohol byť priznaný nárok na starobný dôchodok.

Podľa názoru odvolacieho súdu akceptáciou právneho názoru krajského súdu, že dôchodkovú dávku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia nie je možné priznať, pokiaľ je žiadateľ v služobnom pomere ako príslušník Policajného zboru SR, by jednoznačne došlo u časti poistencov k diskriminácii, a to v dôsledku nerovnakého zaobchádzania v otázkach sociálneho zabezpečenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne bolo vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (§ 220 a § 250q ods. 2 O.s.p. s poukazom na § 250l ods. 2 O.s.p. a § 250ja ods. 3 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporkyne postupovať v naznačenom smere a vo veci opätovne rozhodnúť v zmysle vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je správny orgán pri novom prejednaní veci viazaný (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľke - ktorá si ich náhradu v rámci odvolania uplatnila - z dôvodu ich nevyčíslenia jej právnym zástupcom v zmysle § 151 ods. 1 veta druhá O.s.p., ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová